

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203385
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5618203385.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobkyne - Chytrý nájem s.r.o., IČO: 29158958, so sídlom Chotíkov 479, Česká republika, v zastúpení právne spoločnosťou JÁNSKÝ & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 47249650, so sídlom Štúrova 13, Nitra proti žalovaným: 1/ L. M., nar. XX.X.XXXX, 2/ E. P., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom Z. XXX, v zastúpení právne - JUDr. Ing. Ivana Kožáková, advokátka, so sídlom E. T. XXX, G. U., o zaplatenie sumy 8.000 eur a zmluvnej pokuty vo výške 0,25 % denne zo sumy 8.000 eur od 18.5.2018 do zaplatenia, na základe odvolania žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 21Csp/91/2018-378 zo dňa 4.2.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie:

- vo výroku I. o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 8.000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,
- vo výroku III. o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovaným v 1/ a 2/ rade k ich ruke spoločne a nerozdielne trovy konania v rozsahu 21,96%.

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a výrok II. rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie vo zvyšnej časti konanie zastavil.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovaným v 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“) napadnutým rozsudkom vo výroku I. uložil žalovaným v 1/, 2/ rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 8.000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. vo zvyšnej časti konanie zastavil. Vo výroku III. uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovaným v 1/ a 2/ rade k ich ruke spoločnej a nerozdielnej trovy konania v rozsahu 21,96 % s tým, že o konkrétnej výške tejto náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd žalobou uplatnený nárok na zaplatenie sumy 8.000 eur voči žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne vyhodnotil za opodstatnený. Ide o dlh pôžičky poskytnutej žalovaným 1/, 2/ na základe zmluvy o pôžičke č. 001011702 uzatvorenej dňa 7.2.2018. Z označenej zmluvy vyplynulo, že v súvislosti s výstavbou rodinného domu žalovaných (realizovanej na základe zmluvy o diele č. 101/17 uzatvorenej medzi spoločnosťou Ekonomické stavby s.r.o., so sídlom Štitáre ako zhotoviteľom a žalovanými ako objednávateľmi) pre nedostatok finančných zdrojov na

strane žalovaných na zabezpečenie vykonania tohto diela sa žalobkyňa ako veriteľ zaviazala poskytnúť žalovaným pôžičku vo výške 32.000 eur, a to bez úroku a bez ďalších poplatkov. Pôžička bola účelovo viazaná na financovanie zálohy uvedenej v predmetnej zmluve o dielo. V rámci tejto zmluvy o pôžičke žalovaní výslovne udelili veriteľovi/žalobkyni pokyn, aby titulom zaplattenia časti zálohy/záloh previedla finančné prostriedky vo výške dohodnutej pôžičky priamo zhotoviteľovi diela - spoločnosti Ekonomické stavby s.r.o., do 30 dní od podpisu zmluvy o pôžičke. Zmluvné strany zároveň vyhlásili v zmluve o pôžičke, že prevedením finančných prostriedkov vo výške dohodnutej pôžičky priamo zhotoviteľovi diela (Ekonomické stavby s.r.o.) bude zo strany veriteľa z tejto zmluvy riadne plnené. Na druhej strane dlžníci/žalovaní sa zaviazal splatiť/vrátiť veriteľovi poskytnutú pôžičku do 17.5.2018 a pre prípad omeškania dlžníka so splnením tohto záväzku si dojednali zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne z dlžnej istiny pôžičky odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti pôžičky až do zaplattenia.

3. Platba sumy 32.000 eur bola elektronicky odoslaná dňa 8.2.2018 na účet spoločnosti Ekonomické stavby s.r.o. s informatívnou poznámkou, v ktorej sa uvádzali priezviská žalovaných v 1/ a 2/ rade. Zo zhodných tvrdení strán vyplynulo, že 2.3.2018 žalovaní 1/, 2/ titulom plnenia záväzku zo zmluvy o pôžičke vrátili žalobkyni sumu 24.000 eur. Obdobne za zhodné skutkové tvrdenia strán, ktoré podľa § 186 ods. 2 CSP netreba dokazovať, okresný súd vyhodnotil tiež, že pôžička vo výške 32.000 eur bola žalobkyňou poukázaná priamo na účet firmy Ekonomické stavby, kde mala byť účelovo viazaná na dostavbu rodinného domu žalovaných 1/ a 2/ rade.

4. V rovine právnej žalobou uplatnený nárok súd prvej inštancie posudzoval z pohľadu ustanovení § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, § 657, § 658 ods. 1, § 567 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka.

5. Prioritne ustálil, že zmluva o pôžičke zo dňa 7.2.2018 napĺňa charakteristiku bezúročnej zmluvy o pôžičke spadajúci pod hmotnoprávny režim ustanovenia § 657 OZ. V uvedenej zmluve žalobkyňa ako veriteľ sa zaviazala prenechať žalovaným 1/ a 2/ ako dlžníkovi peniaze a dlžníci sa zaviazali vrátiť po uplynutí dohodnutej doby poskytnutú peňažnú sumu, pričom v súlade s § 658 ods. 1 OZ pri tejto peňažnej pôžičke úroky neboli dohodnuté. Zmluva o pôžičke napĺňa podľa názoru okresného súdu charakteristiku spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 OZ, bola totiž uzatvorená medzi žalobkyňou/dodávateľom podľa § 52 ods. 3 OZ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy žalobkyňa konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaní boli v pozícii spotrebiteľov ako fyzické osoby podľa § 52 ods. 4 OZ, teda boli v zmluvnom vzťahu v pozícii fyzických osôb, ktoré pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

6. Hoc žalovaní požadovali podriadiť danú zmluvu pod právny režim zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, aplikáciu ustanovení tejto právnej normy na danú zmluvu/zmluvný vzťah okresný súd vylúčil vychádzajúc z ustanovenia § 1 ods. 3 písm. písm. i/, keďže v súdenom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver bez dojednania úroku a poplatkov, a tiež preto, že ide o spotrebiteľský úver podľa § 1 ods. 3 písm. d), ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

7. Dokazovanie preukázalo, že žalobkyňa na základe zmluvy zo dňa 7.2.2018 poskytla žalovaným 1/ a 2/ bezúročnú pôžičku vo výške 32.000 eur, táto bola účelovo viazaná na financovanie určených etáp výstavby rodinného domu žalovaných na základe uzavretej zmluvy o dielo. K poskytnutiu pôžičky došlo poukázaním sumy 32.000 eur žalobcom na účet spoločnosti Ekonomické stavby s.r.o. (zhotoviteľa diela) v súlade s dojednaním uvedeným v zmluve o pôžičke.

8. Námietka žalovaných, že poskytnuté finančné prostriedky nakoniec neboli zhotoviteľom diela použité v plnom rozsahu na výstavbu určených etáp ich rodinného domu, pričom zhotoviteľ im tiež odmietal zvyšok poskytnutej sumy pôžičky vydať, okresný súd nepovažoval na účely tohto konania za námietku relevantnú. Zdôraznil, že žalobkyňa pôžičku vo výške 32.000 eur bola v súlade so zmluvou o pôžičke previedla na účet zhotoviteľa diela ako na so žalovanými dojednané miesto plnenia záväzku zo zmluvy o pôžičke (podľa § 567 ods. 1, prvej vety OZ), tým si žalobkyňa riadne splnila zmluvnú povinnosť poskytnúť žalovaným pôžičku. Predmetom aktuálneho sporu je vrátenie dlhu pôžičky vo výške žalovanej istiny, preto prípadná okolnosť, že následne zhotoviteľ diela porušil zmluvu o dielo a riadne nedokončil určené etapy výstavby rodinného domu žalovaných, ďalej ich obmedzoval v prístupe k ich finančným prostriedkom, nemôže mať význam pre rozhodovanie o aktuálnom nároku v súdenom prípade. Prípadné

nároky vo vzťahu k zhotoviteľovi diela si musia podľa názoru okresného súdu žalovaní uplatňovať v inom konaní a na základe iných právnych titulov. Na tomto závere pritom nemení nič ani skutočnosť, že konateľom veriteľa zo zmluvy o pôžičke a zhotoviteľa diela bola tá istá fyzická osoba. V tejto súvislosti súd ozrejmuje, že v prípade zmluvy o dielo tento konateľ konal za spoločnosť zhotoviteľa diela v prípade zmluvy o pôžičke za spoločnosť žalobkyne/veriteľa. Nejde o závislé zmluvy, pretože podmienkou uzatvorenia zmluvy o pôžičke nebolo uzatvorenie zmluvy o dielo a naopak. Ani zmluvné dojednanie týkajúce sa miesta splnenia záväzku, prenechať peňažné prostriedky pôžičky na účet tretej osoby/zhotoviteľa diela, nemožno považovať za dojednanie, ktoré by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaných ako spotrebiteľov, o to viac, keď aj miesto plnenia - účet spotrebiteľa v banke je vlastne takisto miesto plnenia u tretej osoby a preto uvádzané zmluvné dojednanie nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ, ktorá by následne podľa § 53 ods. 5 OZ spôsobovala jej neplatnosť. Súd uvádza, že na tomto závere zotráva napriek tomu, že toto zmluvné dojednanie o mieste plnenia podľa § 53 ods. 2 OZ v spojení s § 53 ods. 3 OZ nemožno považovať za individuálne dojednané, keďže spotrebiteľia/žalovaní sa mali síce možnosť pred podpisom zmluvy oboznámiť s jeho obsahom, avšak vzhľadom na pretlačený formulárový charakter zmluvy o pôžičke nebolo možné predpokladať, že mohli aj vopred ovplyvniť jeho obsah. Na konštatovanie neprijateľnej podmienky v zmluve sa bezpodmienečne vyžaduje podmienka značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov. Ak by však aj toto zmluvné dojednanie spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo sa týka miesta hlavného predmetu plnenia, v predmetnom zmluvnom dojednaní miesto plnenia bolo vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, za tohto stavu potom nebolo by možné považovať toto zmluvné dojednanie za neprijateľnú podmienku.

9. Keďže súd vylúčil aplikáciu ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. pri posudzovaní žalobou uplatneného nároku a vychádzal zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, za irelevantnú vyhodnotil i námietku žalovaných ohľadne neprípustnosti poskytnutia pôžičky na účet tretej osoby v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z..

10. V súdenom prípade sa jednoznačne jednalo o pôžičku bezúročnú a bezpoplatkovú, žalovaní tak mali podľa zmluvy vrátiť len to, čo od žalobkyne dostali. Vo všeobecnosti takáto zmluva o pôžičke svojim obsahom alebo účelom neodporuje podľa názoru súdu zákonu, zákon neobchádza, ani sa neprieči dobrým mravom. Rovnako nemožno uvažovať o jej neplatnosti v zmysle § 39a OZ, teda o neplatnosti z dôvodu, že žalobkyňa zneužila tieseň, rozumovú vyspelosť, neskúsenosť, rozrušenie, dôverčivosť, finančnú závislosť, ľahkomyselnosť, resp. neschopnosť plniť záväzky na strane žalovaných ako druhej zmluvnej strany a dala si sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota by bola vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Dojednanie bezúročnej pôžičky totiž nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaných ako spotrebiteľov v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Nič na tom nemení ani to, že časť takejto zmluvy o pôžičke - dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy istiny (ak by nedošlo k späťvzatiu žaloby v tejto časti), by bolo možné považovať za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ, ktorá by bola podľa § 53 ods. 5 OZ (absolútne) neplatná.

11. Neplatnosť zmluvy o pôžičke ako celok okresný súd nezistil. Námietky žalovaných poukazujúce na súvislosť tejto zmluvy o pôžičke so zmluvou o dielo uzatvorenou medzi žalovanými a spoločnosťou Ekonomické stavby s.r.o. ako zhotoviteľom diela, daná tým, že poskytnutou pôžičkou bola (aj spolu s inými úvermi) financovaná výstavba rodinného domu žalovaných (na základe zmluvy o dielo), ako aj poukaz na skutočnosť, že štatutárnym orgánom spoločnosti žalobcu a zhotoviteľa diela je tá istá osoba, podľa názoru okresného súdu práve pre bezúročný charakter tejto pôžičky, vôbec neobstoja. Ak by totiž aj Aleš Urbánek ako štatutárny orgán zhotoviteľa v rámci právneho vzťahu založeného zmluvou o dielo konal spôsobom tvrdeným žalovanými (klamlivým a nepoctivým konaním využívajúcim rôzne nekalé praktiky a pod.), nebolo by možné za takéto správanie automaticky považovať aj jeho konanie v mene žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o bezúročnej pôžičke. Bezúročná pôžička neznamena pre jej poskytovateľa žiadny profit, naopak je skôr výhodou pre toho, komu sa poskytne, preto hovoriť v tejto súvislosti o nekalom, či nepoctivom konaní štatutárneho orgánu žalobkyne nedáva zmysel a preto ani výsledok takého konania (uzatvorená zmluva o pôžičke) nemôže byť zneplatnená pre nekalé, či nepoctivé praktiky.

12. Žalovaným bola žalobkyňou poskytnutá pôžička vo výške 32.000 eur, titulom dlhu z tejto pôžičky žalovaní 1/, 2/ žalobkyňi uhradili sumu 24.000 eur, a zvyšok istiny 8.000 eur sú podľa § 657 OZ povinní vrátiť žalobkyňi, nakoľko lehota splatnosti určená na ich vrátenie (do 17.5.2018) už uplynula. Pokiaľ ide o časť uplatneného nároku - zaplata zmluvnej pokuty, v tejto časti došlo k späťvzatiu žaloby žalobcom (po vyslovení predbežného právneho posúdenia), preto už pri rozhodovaní o veci samú súd sa zákonnosťou predmetnej časti nároku (zmluvnej pokuty vo výške 0,25% denne) nezaoberal.

13. Poukaz žalovaných na aplikovateľnosť záverov rozhodnutia Krajského súdu v Ostrave, č.k. 36IcM/3483/2014 z 13.6.2017 v aktuálnom spore súd neakceptoval, uviedol, že podľa odôvodnenia tohto českého rozhodnutia (poukaz súdu na jeho časť na čl. 206 a 207) ide o inú skutkovú situáciu než v aktuálne súdnej veci, a to, že nebola reálne uzatvorená zmluva o pôžičke, pretože nedošlo k reálnemu presunu peňazí do sféry dispozície v prospech dlžníkov po uzatvorení zmluvy o pôžičke (ale pred jej uzatvorením), pričom Krajský súd v Ostrave výslovne uvádza, že iná situácia by nastala v prípade, ak by žalobca poskytol Ekonomickým stavbám s.r.o. sumu pôžičky až potom, čo medzi žalobcom a dlžníkmi bola uzatvorená zmluva o pôžičke, tým by totiž došlo k vzniku zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu. Predložením tohto českého rozhodnutia, tak žalovaní paradoxne predložili argument vo svoj vlastný neprospech, navyše z tohto českého rozhodnutia nepriamo vyplýva, že nemožno vidieť nič neprijateľné na zmluvnom dojednaní, podľa ktorého by mal žalobca splniť svoj záväzok poskytnúť pôžičku dlžníkovi v mieste plnenia, ktorým je účet u tretieho subjektu (spoločnosti Ekonomické stavby s.r.o. ako zhotoviteľa diela), dokonca aj za situácie previazanosti tohto zhotoviteľa diela s osobou žalobcu za okolností obdobných tomuto prípadu.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného konania (nárok na ich náhradu), okresný súd vychádzal z úspechu žalobkyne čo do priznanej istiny vo výške 8.000 eur a z neúspechu žalovaných 1/, 2/ v tejto časti. Procesné zavinenie na zastavenej časti žaloby o uplatnenú výšku zmluvnej pokuty v sadzbe 0,25 % denne zo sumy 8.000 eur za obdobie od 18.5.2018 do vyhlásenia tohto rozsudku (4.2.2020) - v sume 12.500 eur konštatoval súd na strane žalobkyne. Napokon súd zohľadnením uvádzaných skutočností konštatoval úspešnosť žalobkyne v spore v rozsahu 39,02%, úspešnosť žalovaných v rozsahu 64,98 %, a pri pomernom rozdelení nároku na náhradu trov konania medzi strany sporu podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi ako menej úspešnej strane sporu v rozsahu 21,96 %. Zároveň vyslovil, že o konkrétnej výške tohto nároku rozhodne po právoplatnosti rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Postavenie žalovaných 1/ a 2/ rade zakladá solidaritu vo vzťahu k žalobkyňi a toto ich spoločné a nerozdielne postavenie (pasívna solidarita) sa prejavilo aj pri posudzovaní náhrady trov konania.

15. Proti rozsudku čo do výroku I. a súvisiace výroky III. sa odvolali v zákonnej lehote žalovaní. Vytýkajú súdu, že sa obmedzil prevažne na prieskum reálnosti zmluvného kontraktu, či bolo poskytnuté plnenie zo strany žalobkyne im žalovaným na účet tretieho subjektu, bez požadovanej reflexie na charakter tohto zmluvného vzťahu ako spotrebiteľskej zmluvy na rozhodné okolnosti jej uzavretia na jednotlivé nimi namietané stratégie konania nasvedčujúce nekalým obchodným praktikám zo strany žalobkyne v súčinnosti so spriazneným subjektom, s ktorým je prepojený nielen prostredníctvom štatutárneho, resp. vedúceho orgánu, ale aj prostredníctvom výkonu činnosti osôb poverených pre oba tieto subjekty, zároveň bez ohľadu na namietanú neprijateľnosť zmluvnej podmienky o mieste plnenia spotrebiteľskej pôžičky, na snahy žalobcu koncipovaním znenia štandardizovanej zmluvy obchádzať zákon, prípadne tento porušovať a konať tak v rozpore s dobrými mravmi. Namietajú, že súd neskúmal ich/žalovaných skutočnú vôľu a ich záujem na takomto plnení, nevyjadril sa vôbec k ich námietke, že ide o štandardizovaný typ spotrebiteľskej zmluvy ktorej obsah nemali možnosť ovplyvniť a za tiesnivej situácie v ktorej sa ocitli, im bola predmetná zmluva žalobkyňou zaslaná, a to s vedomím, že inú možnosť nemajú, než zmluvu s takýmto obsahom podpísať. Tým bola využitá ich časová tieseň a finančná závislosť od takéhoto plnenia. Sú preto názoru, že posúdením žalobou uplatneného nároku im súd prvej inštancie nepriznal takú ochranu akú mal priznať slabšej a zraniteľnejšej skupine, ktorou oni - žalovaní ako spotrebiteľia nesporne sú a ktorú ochranu zákon predpokladá a od súdu ako autoritatívneho prvku nevyhnutne vyžaduje.

16. Dostatočným spôsobom súd nereflektoval na oprávnenosť ich námietok a to, že vo vzťahu k nim došlo zo strany žalobkyne ako odborne a profesionálne zdatnejšieho subjektu k takému konaniu či opomenutiu konania, ktoré napĺňa zákonné znaky nekalých obchodných praktík:

- ako pred uzavretím zmluvy o pôžičke (napr. zmluva uzavretá na diaľku bez predchádzajúcej výzvy, bez ich objednávky, resp. bez prejavenia ich akéhokoľvek záujmu o jej poskytnutie pri absencii akýchkoľvek predzmluvných vzťahov a pri nesplnení si predchádzajúcej informačnej povinnosti o ich právach a povinnostiach, ako to žalobcovi ukladajú jednotlivé zákony na ochranu spotrebiteľa)

- ako aj počas uzatvárania dotknutej zmluvy o pôžičke (napr. štandardizované znenie zmluvy bez možnosti dosiahnutia zmeny akéhokoľvek vopred žalobcom naformulovaného znenia zmluvy zo strany žalovaných, a to aj s poukazom na jej neočakávané a nevyžiadané doručenie, s prihliadnutím na ich/žalovaných jednotlivé vyhlásenia vopred naformulované žalobcom v predložennom návrhu zmluvy, ktoré nie je možné vzhľadom na všetky okolnosti danej veci považovať za prejav ich slobodnej vôle, pričom v znení niektorých sa vopred títo dokonca vzdávajú svojich práv a/alebo prehlasujú nimi skutočnosť, ktoré sa nezakladajú na pravde alebo skutočnosti, ktoré mali takýmito vyhláseniami byť potvrdené v skutočnosti nikdy nenastali).

17. Opakovane poukazujú na to, že práve Ekonomické stavby s.r.o, prostredníctvom zamestnankyne na pracovnej pozícii „manažér financií“, ako osoby kompetentnej za celý manažment financovania výstavby ich rodinného domu zabezpečovala tak prieskum finančného trhu a predkladanie ponúk najvýhodnejších úverov pre nich od začiatku mesiaca január 2017, ako aj následne dojednávala s vybranou úverovou inštitúciou podmienky poskytnutia úveru a uvoľnenia úverových prostriedkov, informoval ich/žalovaných po prvý krát až po uzavretí zmluvy o dielo zo dňa 10.8.2017 o tom, že uvoľnenie prvej tranže úverových prostriedkov je možné až v určitom štádiu rozostavanosti stavby. ES podľa ich názoru od počiatku vedeli, že na zhotovenie stavby do požadovaného štádia nebudú disponovať vlastnými prostriedkami, keď už dňa 18.1.2017 vyplnili tzv. finančný dotazník, v ktorom informovali manažérku financií, ktorá im sprostredkovala aj uzavretie dotknutej zmluvy o pôžičke č. 001011702 so žalobcom, že disponujú výlučne úsporami vo výške 6.000 eur, ktorú ako sumu prvej zálohy vo výške 5.643 eur uhradili v prospech účtu ES už dňa 25.1.2017. Úprava poskytnutia finančných prostriedkov bola zahrnutá do predmetnej zmluvy tak, aby vzhľadom na povahu a účel umožnila obídenie zákona o spotrebiteľských úveroch, a tak v nej mohli byť použité také pre spotrebiteľov neprijateľné podmienky, ktoré by za iných okolností boli v príkrom rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, najmä so zákonnou povinnosťou poskytnúť bezhotovostný pôžičku finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ, alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa. V takomto prípade, by oni/žalovaní nespotrebovanú a žalovanú časť pôžičky vo výške 8.000 eur mohli žalobcovi vrátiť; nakoľko v dôsledku jednostranného skoncipovania zmluvných dojednaní, vrátane miesta plnenia, tieto finančné prostriedky mali byť na základe vôle žalobcu zaslané jemu spriaznenému tretiemu subjektu ES, ich /žalovaných dispozícia s nimi bola úplne znemožnená.

18. Považujú za príliš kruté a nespravodlivé, aby rozhodnutím súdu niesli výlučne oni/žalovaní zodpovednosť za jednostranné zmluvné dojednanie a za výlučnú vôľu žalobcu čo do miesta plnenia, s ktorým z dôvodu časovej a finančnej tiesne boli prinútení v rozhodnej dobe súhlasiť. Žiadajú preto odvolací súd, aby nimi uvedené rozhodujúce okolnosti vzal pri svojom odvolacom prieskume do úvahy a neumožnil tak profitovanie žalobcu z vlastných neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré boli do zmluvy zapracované v neprospech ich práv. Oni nemali z plnenia predmetnej pôžičky vo výške 8.000 eur žiadny majetkový prospech, preto nemožno od nich spravodlivo očakávať ani vrátenie plnenia, ktoré nebolo poskytnuté im, ale ES a ktoré im reálne ES odmietajú vydať. Podľa ustálenej súdnej praxe, pokiaľ žalobca využil dobromyseľnosť a dôverčivosť spotrebiteľa, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní bonity spotrebiteľa, životných nákladov a celkovej schopnosti splatiť poskytnutú pôžičku a to navyše pri osobitostiach daného prípadu, keď žalobca zastúpený R. H. vedel, že vrátenie poskytnutej, sumy pôžičky nezávisí od vôle ich/žalovaných, ale od skutočného plnenia zmluvy o dielo zo strany ES zastúpenej R. H.. Takáto stratégia žalobcu v súčinnosti s ES spočívajúca v úverovaní spotrebiteľa popísaným spôsobom za danej situácie, pre sociálne slabšie obyvateľstvo spôsobuje nezanedbateľné ťažké a často neriešiteľné životné situácie vedúce k ich finančnej likvidácii, keď sa spotrebiteľa vo vzťahu k žalobcovi pre omeškanie so splátkami úveru v dôsledku nečinnosti ES dostanú do nezvládnuteľného kruhu úverov a pôžičiek. Zmyslom a cieľom poskytovania podobných pôžičiek spotrebiteľom nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a obmedzenie ich s dispozíciou prostriedkov, ktoré im mali priniesť nimi očakávaný majetkový prospech. Návrh zmluvy o pôžičke im bol neočakávane doručený v čase, keď ich tretí subjekt ES v zastúpení osoby R. H., ktorý je zároveň vedúcim organizačnej zložky žalobcu, priviedol bez ich pričinenia do situácie časovej a finančnej núdze, keď hodnota vynaložených

investícií na stavbe zhotovovanej výlučne ES nedosahovala napriek značnej sume, ktorá mala už byť použitá podľa tvrdenia ES na jej zhotovenie takú výšku, aby bola úverujúca banka schopná uvoľniť sumu ďalšej tranže finančných prostriedkov na pokrytie nákladov. Na druhej strane ES odmietali pokračovať v zhotovovaní stavby do času poskytnutia ďalšej zálohy zo strany ich/žalovaných (hoc podľa zmluvy jednotlivé zálohové platby boli splatné až po dokončení tej ktorej etapy - čo ale oni/žalovaní vzhľadom na ich neskúsenosť a nedostatočnú znalosť v oblasti zmluvného práva nerozpoznali) a v dôsledku tohto konania sa dostali do časovej a finančnej tiesne tzv. „začarovaného kruhu“. Žalobca si bol istý, že nemajú fakticky inú možnosť, len zmluvu o pôžičke podpísať v predloženej znení, čím došlo k využitiu ich tiesne, a tak nanešťastie zdanlivo žalobca umožnil dobromyseľným im/žalovaným nájsť riešenie v pre nich neriešiteľnej situácii. Stali sa tak členmi rôznych sociálnych skupín poškodených spotrebiteľov - klientov týchto dvoch subjektov a získali informáciu o početných súdnych konaniach, ktoré z obdobných dôvodov sú vedené voči množstvu bývalých klientov týchto subjektov v Českej republike.

19. Nesúhlasia ani s odôvodnením rozsudku súdom prvej inštancie, že nejde o zmluvy závislé a ani s konštatovaním, že keby aj konanie ES v zastúpení R. H. malo mať charakter klamlivého a nepoctivého konania, využívajúc nekalé praktiky a pod., nebolo by možné za takéto správanie považovať automaticky aj jeho konanie v mene žalobcu pri uzatváraní dotknutej zmluvy o pôžičke s poukazom na bezúročný charakter zmluvy o pôžičke. Naďalej zotrvávajú na tom, že obidve zmluvy navzájom súviseli a na seba nadväzovali, preto je ich potrebné hodnotiť spoločne a neoddelene. Keby neboli uvedení takýmto nekalým konaním do omylu, nevznikla by na ich strane časová a finančná tieseň a nedošlo by vôbec k uzavretiu dotknutej zmluvy o pôžičke, že o vyvolanie časovej tiesne na ich strane skutočne v danom prípade uzavretia zmluvy o pôžičke išlo, potvrdzuje aj vopred naformulované znenie dojednania zmluvných strán obsiahnuté v článku 3.10 štandardizovanej zmluvy o pôžičke, v znení ktorého boli osobitne upozornení, že prijatie návrhu žalobcu a jeho spätné doručenie musí byť z ich strany vykonané do 10 dní odo dňa prevzatia zásielky pod hrozbou neviazanosti týmto návrhom zmluvy jeho predkladateľom v prípade márneho uplynutia tejto lehoty určenej tak na prijatie návrhu, ako aj jeho spätné doručenie. Nekalé obchodné praktiky žalobcu je potrebné vzhliadnuť aj v konaní po plnení zmluvy o pôžičke, keď žalobca od nich v rámci predsúdnych výziev a následne aj v samotnom žalobnom návrhu vymáha zmluvnú pokutu vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy, na tom nemení nič skutočnosť, že tento nárok po predbežnom právnom posúdení súdu vzal žalobca späť bez uvedenia dôvodu. Práve uvedené konanie žalobcu svedčí o jeho úmysle sa obohatiť neúmerne v ich neprospech, pričom po celý čas mimosúdnych rokovaní trval žalobca na úhrade zmluvnej pokuty, hoc zo žalovanej a súdom prvej inštancie žalobcovi priznanej sumy 8.000 eur oni/žalovaní nemali žiaden prospech, čo v konaní nesporne preukázali. Práve jednostranné naformulovanie tejto neprimeranej zmluvnej podmienky a jej zapracovanie do dotknutej zmluvy o pôžičke, vo výške zmluvnej pokuty 0,25% denne z dlžnej sumy je v zjavnom rozpore s dobrými mravmi, čo je potrebné vnímať ako naplnenie jedného zo zákonných predpokladov civilnoprávnej úžery podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Sú presvedčení o tom, že zmluva o pôžičke je neplatným právnym úkonom aj z toho dôvodu, že bola zneužitá ich tieseň, neskúsenosť, dôverčivosť, sčasti aj ľahkomyseľnosť, finančná závislosť a/alebo neschopnosť plniť záväzky a využitá rozumová vyspelosť, niekoľkoročné odborné a praktické skúsenosti žalobkyne, znalosť jednotlivých zmluvných inštitútov (ich previazanosť na jednej strane a nedostatočnosť na strane druhej) a to všetko pri zrejmom nepomere vzájomných plnení, čím došlo k porušeniu poctivosti a odbornej starostlivosti dodávateľa o spotrebiteľov, pričom práve poctivosť žalobcu ako dodávateľa sa v spotrebiteľskom vzťahu očakáva a vyžaduje zo zákona.

20. Nestotožňujú sa ani s právnym názorom súdu, že na úpravu vzájomných vzťahov zo zmluvy o pôžičke nemožno aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov..., v znení účinnom v čase jej uzatvorenia. Sú názoru, že na daný právny vzťah je potrebné primerane aplikovať jednotlivé ustanovenia zákona, ktoré upravujú zákonom aprobované miesto plnenia veriteľa zo zmluvy o pôžičke. Úpravu vzájomných vzťahov obsiahnutých v zmluve o pôžičke ako aj výšky dohodnutej zmluvnej pokuty pri príliš krátkej dobe splatnosti, formuloval výlučne žalobca. Tie nie sú prejavom zmluvnej voľnosti a vôle oboch strán, je zřejmé, že neprimerane vysoká suma zmluvnej pokuty mala nahrádzať dohodnutú bezúročnosť o dojednanej peňažnej pôžičke. Na tomto nič nemení fakt, že takouto formuláciou zmluvných práv mal žalobca v úmysle obchádzať zákon o spotrebiteľských úveroch, aby tak nemusel dodržať zákonný príkaz dotýkajúci sa miesta plnenia, teda, že takúto pôžičku je možné poskytnúť výlučne na bankový účet spotrebiteľa, prípadne na zákonom aprobované iné miesta, medzi ktoré plnenie na účet tretieho subjektu jednoznačne nepatrí. Ďalším podstatným dôvodom, prečo aj na úkor nedojednania úrokov a zdanlivého nedojednania iných poplatkov

v súvislosti s poskytnutím úveru bolo v záujme žalobcu obchádzať zákon o spotrebiteľských úveroch je sankcia, ktorou by bola dotknutá platnosť zmluvy, keď podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch „ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Skutočnosť, že v danom prípade išlo o bezúročnú zmluvu a bez potreby vynaloženia akýchkoľvek poplatkov na poskytnutie pôžičky, považujú len za súčasť stratégie žalobcu, aby na takéto poskytnutie peňažnej pôžičky nebolo zdanlivo potrebné priamo aplikovať ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda jediným účelom žalobcu pri stanovení bezúročnosti pôžičky bolo podľa názoru žalovaných, obchádzať zákon na ochranu spotrebiteľa pri poskytovaní úverov a pôžičiek spotrebiteľom. To potvrdzujú skutočnosti: a/ vopred naformulované znenie dojednanie zmluvných strán obsiahnuté v článku 3.7 štandardizovanej zmluvy o pôžičke č. 001011702, že v danom prípade pôžičky nejde o spotrebiteľský úver, b/ že na takéto poskytovanie úverov nezískal žalobca potrebnú koncesiu od NBS, c/ aby žalobca nebol, pre prípad aplikácie tohto zákona na daný právny vzťah, viazaný povinnosťou poukázať peňažnú pôžičku na ich účet, ale si vytvoril tak obchádzaním zákona priestor na poskytnutie plnenia tretiemu spriaznenému subjektu, s ktorým je žalobca minimálne prostredníctvom osoby R. H. previazaný a aby ich/žalovaných zbavil vo finančne náročnej situácii akejkolvek dispozície s peňažnými prostriedkami a zamedzil im tak včasnému a riadnemu vráteniu nespotrebovanej časti pôžičky v lehote splatnosti žalobcovi ako veriteľovi späť.

21. Súd prvej inštancie zaujal nesprávny právny názor, keď dojednanie zmluvnej podmienky v znení článku 3.7 štandardizovanej zmluvy o pôžičke č. 001011702 neposúdil ako neplatné pre neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Takéto dojednanie strán totiž nie je prejavom ich skutočnej vôle, ale je prejavom dominantného postavenia žalobcu v snahe obchádzať zákon v záujme absolútne znemožniť dispozíciu im/žalovaným s peňažnou pôžičkou, čím v rozpore so zákonom nastolil žalobca stav značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor resp. v neprospech práv ich/žalovaných ako spotrebiteľov. Práve v dôsledku uvedeného sa dostali do situácie, kedy reálne nikdy nedisponovali poskytovanými peňažnými prostriedkami, tieto na zhodnotenie ich nehnuteľnosti reálne, použité neboli (odkazujú na dôkaz - znalecký posudok č. 87/2019) a preto objektívne nie je v ich moci tieto žalobcovi vrátiť. K tejto situácii došlo práve z dôvodu, že tieto finančné prostriedky boli poukázané na účet tretieho subjektu ES bez skutočného prejavenia ich vôle a ich jedinou možnosťou je toho času tieto plnenia vymáhať súdnou cestou od tohto tretieho subjektu. Keďže nemali z plnenia predmetnej pôžičky vo výške 8.000 eur žiadny majetkový prospech, nemožno spravodlivo od nich očakávať vrátenie plnenia, ktoré nebolo poskytnuté im, ale ES a ktoré im reálne ES odmietajú vydať.

22. Nestotožňujú sa ani s právnym posúdením, že nemožno považovať zmluvné dojednanie týkajúce sa miesta poskytnutého plnenia zo zmluvy za dojednanie, ktoré by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Rovnako nesúhlasia s názorom súdu, že aj miesto plnenia na účet spotrebiteľov v banke je vlastne miesto plnenia u tretej osoby a preto nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku. Je markantný rozdiel v tom, keď s prostriedkami zaslanými na bankový účet spotrebiteľov zriadený v banke sú oprávnení disponovať výlučne spotrebiteľia, na rozdiel od zaslania plnenia na bankový účet tretieho subjektu, ku ktorému účtu oni/žalovaní nemali žiadne dispozičné právo a preto boli v celom rozsahu zbavení svojich práv s takouto sumou peňažnej pôžičky nakladať, čo predstavuje zásadný zásah do práv spotrebiteľov a za okolností, za ktorých bola daná zmluva uzavretá, ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi, ktorému nemožno priznať právnu ochranu.

23. Podľa odvolateľov okresný súd sa neriadil ani obsahovým znením ustanovenia § 52 ods. 2, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprihliadol na nekalé obchodné praktiky, ani na súvisiace okolnosti danej veci, zneužitím situácie, ktorú vyvolal tretí subjekt ES v rozpore s dobrými mravmi, aby tak vznikol na strane ich/žalovaných stav finančnej núdze. Oni vyvodzujú neplatnosť zmluvy zo skutočností, že zmluva o pôžičke odporuje viacerým ustanoveniam Občianskeho zákonníka a ostatných zákonov prijatých na ochranu spotrebiteľov, obchádza zákon a odporuje dobrým mravom. Tak, ako je koncipovaná, nezabezpečuje rovnosť a vyváženosť účastníkov zmluvného vzťahu, obsahuje podstatné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok v ich neprospech, rovnako obsahuje ich vyhlásenia, ktoré neboli do zmluvy individuálne dojednané a následne do nej zapracované na základe ich skutočnej a slobodnej vôle. Súd by mal spotrebiteľov chrániť práve pred takým konaním a nie na základe takýchto do zmlúv žalobcom jednostranne vkladáných vyhlásení odôvodňovať skutočnosti svedčiacie v prospech oprávnenosti nároku. Konanie žalobcu voči nim treba hodnotiť za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon posúdiť ako neplatný v zmysle § 39 OZ.

24. Okresný súd vôbec nezohľadnil nimi tvrdenú skutočnosť, že reálne nikdy nedisponovali sumou 8.000 eur a táto im ani nebola vrátená. Napokon okresný súd neuviedol akými úvahami sa spravoval, keď ustálil, že sú schopní takúto sumu v neprímerane krátkej lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť. V dôsledku nekalého konania žalobcu a ES sú značne zadlžení, majú niekoľko úverov, dve maloleté deti na ich výživu odkázané a súdne rozhodnutie, ktoré ich zaväzuje k povinnosti do 3 dní od právoplatnosti zaplatiť sumu 8.000 eur je pre nich likvidačné. Preto pre prípad, že by odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti uloženej povinnosti žiadajú povoliť splácanie istiny v mesačných splátkach maximálne po 150 eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok pre prípad nezaplatenia čo i len jednej sumy mesačnej splátky.

25. V súhrne všetkých horeuvedených argumentácií sa žalovaní domáhajú zmeny rozsudku, v rámci nej žiadajú žalobu zamietnuť, alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie a žalobcu zaviazať nahradiť trovy konania.

26. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že okresný súd sa dôsledne zaoberal jednotlivými skutkovými tvrdeniami žalovaných, hoc tieto neboli preukázané, okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku aj vysvetlil, prečo na ich námietky nemožno prihliadnuť.

27. Vyjadroval sa aj k forme poskytnutia pôžičky pomerne rozsiahlo už v konaní pred súdom prvej inštancie, s odkazom nielen na odbornú literatúru (žalobca aj konkretizuje), ale i na rozhodovaciu činnosť súdov. Argumentačne preukázal, že poskytnutie finančnej pôžičky formou bezhotovostného prevodu aj na bankový účet tretej osoby ako miesta plnenia určené dlžníkmi, je akceptovateľné a takýto postup sa považuje za reálne odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkom. Navyše, od okamihu účinnosti zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti je forma bezhotovostného poskytnutia finančnej pôžičky priam vyžadovaná. V prípade možnosti plniť predmet pôžičky v prospech dlžníkov na účet tretej, dlžníkom určenej osoby, odkazuje žalobca aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 28Cdo 3790/2008, z neho cituje, že „ak konštantná judikatúra, v zhode s odbornou literatúrou nevyžaduje fyzické odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi, bolo by zbytočným a neodôvodneným obmedzením autonómie vôle zmluvných strán nepripustiť určenie bankového účtu tretej osoby ako miesta, kam má byť predmet odovzdaný (prevedený), pokiaľ sa na tom strany zmluvy o pôžičke dohodnú. Uskutočnením prevodu je potom splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky dlžníkovi podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka“. Navyše s týmto právnym názorom Najvyššieho súdu Českej republiky sa stotožňujú i všeobecné súdy SR, okrem iných i Krajský súd v Trnave napr. v rozsudku sp. zn. 10Co/156/2016 zo dňa 31.10.2017, v ňom konštatovaný reálny charakter zmluvy o pôžičke, teda k jej uzavretiu je potrebné aj reálne odovzdanie predmetu pôžičky. Pritom reálnym odovzdaním sa nemyslí len fyzické odovzdanie hotovosti dlžníkovi, ale aj bezhotovostný prevod na účet dlžníka, ako i prevod na účet tretej osoby, ako miesta, kam má byť prevedený predmet pôžičky, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú.

28. Poskytnutím finančnej pôžičky formou bezhotovostného bankového prevodu na bankový účet osoby určenej žalovanými ako dlžníkmi bola splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky bez akýchkoľvek poplatkov či úroku. Pred uzatvorením zmluvy žalovaní nežiadali dlhšiu dobu na preštudovania návrhu zmluvy a rovnako nemali ani žiadne pripomienky, námietky, či otázky k obsahu predloženého návrhu zmluvy o pôžičke.

29. Stotožňuje sa s názorom súdu prvej inštancie, že na právny vzťah založený medzi sporovými stranami predmetnou zmluvou o pôžičke nemožno aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Žalobca poukazuje na obsahové znenie ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) až r) zákona, v ňom taxatívne vymedzené jednotlivé úvery, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch nepovažuje za „spotrebiteľské“. Ďalej odkazuje aj na dôvodovú správu k ustanoveniu § 1 ods. 3 zákonodarca v čase rozhodnom pre posúdenie sporu podľa dôvodovej správy považuje v § 1 ods. 3 uvedené určité druhy úverov za úvery, na ktoré nebude navrhovaná právna úprava aplikovaná. Uvedené vecné vymedzenie pôsobnosti zákona pritom vyplýva z implementovanej smernice ES a je dané zvláštnym charakterom niektorých zmlúv alebo existenciou špecifickej právnej úpravy. Ním poskytnutá pôžička nepochybne spĺňa podmienky vymedzené v § 1 ods. 3 písm. d/ a i/ zákona, keď účelom poskytnutia pôžičky bolo krytie prác súvisiacich s výstavbou nehnuteľností, ktoré by nadobudli žalovaní do svojho vlastníctva a zároveň je nepochybné, že žalovaní

sa zmluvou o pôžičke zaviazali vrátiť iba poskytnutú istinu a žiadnu odplatu za jej poskytnutie (zmluvná pokuta bola sankciou nastupujúcou až v prípade omeškania s vrátením pôžičky). On/žalobca nie je v pozícii veriteľa a ani tzv. iného veriteľa v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z a a preto sa na zmluvu o pôžičke právny režim zák. č. 129/2010 nevzťahuje .

30. Jemu/žalobcovi podnikajúcemu na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej organizačnej zložky bolo príslušným okresným úradom vydané osvedčenie o živnostenskom oprávnení na poskytovanie úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt. Túto živnosť má zároveň zapísanú aj v predmete činnosti v Obchodnom registri Slovenskej republiky.

31. Sumarizujúc horeuvedené žaloba považuje právny názor žalovaných vyslovený v súvislosti s aplikáciou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov za zjavne nesprávny. Z tohto dôvodu sú potom aj domnienky žalovaných, ktorí poukazujú na akúsi snahu jeho/žalobcu vyhnúť sa aplikácii zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, absolútne nesprávne. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, dohodnutú pre prípad omeškania žalovaných s vrátením pôžičky, táto predstavuje úplne bežný zabezpečovací inštitút, preto dohodu sporových strán ako zmluvných strán na zakotvení zmluvnej pokuty, nemožno považovať za niečo neobvyklé. Každopádne, vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v časti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty učené, sú diskusie ohľadom zmluvnej pokuty v tomto štádiu súdneho konania už bezpredmetnými. Odmietá akékoľvek odvolacie tvrdenie žalovaných, že by svojim konaním mal naplniť jednotlivé znaky skutkovej podstaty úžery uvedené v ustanovení § 39a Občianskeho zákonníka.

32. Pokiaľ súd svojim rozhodnutím uložil dlh pôžičky vo výške istiny 8.000 eur žalovaným zaplatiť v lehote 3 dní, správne vychádzal z ustanovenia § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, z uvedeného ustanovenia procesnej úpravy jednoznačne plynie, že súdy sú povinné uložiť tzv. paričnú lehotu v trvaní 3 dní, pričom len v odôvodnených prípadoch môžu tento postup „prelomit“ a povoliť strane, aby táto splatila svoj dlh v dlhšej ako štandardnej lehote, a to napríklad aj formou splátok. Žalovaní v konaní netvrdili, že by v prípade uloženia povinnosti plniť neboli reálne schopní plniť v štandardnej paričnej lehote a navyše, ako už zvyčajne, tak ani v odvolacom konaní, kedy žalovaní prvý raz poukazujú na neschopnosť plniť pri štandardnej paričnej lehote, vôbec nepreukazujú svoje tvrdenia ohľadom majetkových pomerov a sociálnej situácie. S navrhovaným povolením splátok v navrhovaných sumách nesúhlasí, jednak pre aplikovanie takéhoto postupu doposiaľ neboli splnené podmienky a navyše, splácanie celého dlhu by trvalo viac ako 53 mesiacov, teda takmer 4 a pol roka, s čím nemôže súhlasiť.

33. V súhrne uvádzaných dôvodov žiada potvrdenie rozsudku okresného súdu a uplatňuje si nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v rozsahu 100%.

34. Žalovaní v písomnej reakcii k vyjadreniu žalobcu zotrvali na odvolaní, na všetkých svojich skutkových tvrdeniach, právnom názore. V predmetnom rozsiahlom podaní argumentujú obdobne ako v odvolaní, vyjadrujú sa podrobne aj k realizácii zmluvy o dielo výstavbou rodinného domu ekonomickými stavbami, že ES odmietli pokračovať vo výstavbe ich rodinného domu do času, kým im nebude uhradená ďalšia, v poradí tretia záloha. Dostali sa do tiesnivej situácie, nakoľko nedisponovali finančnými prostriedkami v požadovanej výške, ktoré by boli schopní použiť na úhradu ďalšej zálohy a každá tranža úveru poskytnutého Slovenskou sporiteľňou mohla byť úverujúcou bankou uvoľnená výlučne po preukázaní zhodnotenia stavby v rozsahu finančných prostriedkov uvoľnených v rámci predchádzajúcej tranže. Odmietavým postojom ES nepokračovali vo výstavbe rodinného domu a tak v dôsledku tohto odmietavého postoja nebolo možné zabezpečiť bankou požadované navýšenie skutočnej hodnoty stavby rodinného domu. Totožnými argumentáciami, ako v odvolaní, charakterizujú konanie žalobcu a vo vzájomnej súčinnosti s konaním ekonomických stavieb za konanie účelové a tendenčné nekalé, keď dodávateľ vo vzťahu k spotrebiteľovi využíva nielen klamlivé taktiky, ale aj svoju znalosť zmluvných inštitútov a nedostatočnosť ich previazania vo svoj prospech a na úkor spotrebiteľa využívajúc jeho neznalosť na jednej strane a jeho dôveru a dobromyseľnosť na druhej strane, tak konajúc vedome a cielene na ujmu práv spotrebiteľa. Zdôrazňujú, že takéto komplexné konanie týchto subjektov a prípadne nároky z neho odvodzované, nemôžu požívať právnu ochranu a v danom spore je nevyhnutné chrániť dobrú vieru spotrebiteľa ako všeobecný princíp zmluvného práva. Odkazujú na závery jedného z posledných rozhodnutí (nenadobudlo právoplatnosť) napr. vydané Krajským súdom v Plzni sp. zn. 49Cm

119/2019, zo záverov tohto rozhodnutia aj citujú na č.l. 8, 9 predmetného podania. Dávajú do pozornosti odvolaciemu súdu tiež skutočnosť, že na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10Csp/7/2020 je vedené konanie o zaplatenie sumy, ktorú si nárokujú od Ekonomických stavieb s poukazom práve na skutočnosť, že suma poskytnutých plnení z ich strany Ekonomickým stavbám je v zjavnom nepomere s plnením, ktoré získali na základe zmluvy o dielo uzavreté s Ekonomickými stavbami ako zhotoviteľom ich rozostavanej stavby, keď od zmluvy o dielo tieto odstúpili. Podľa ich názoru zmluva o pôžičke je zastretým právnym úkonom, takýto názor vyslovil i Krajský súd v Plzni, preto právnym úkonom neplatným a určenie miesta plnenia odlišného od bankového účtu žalovaných ako spotrebiteľov je porušením zákona. Práve z tohto dôvodu oni považujú rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne.

35. Zotrvávajú v súhrne na opodstatnenosti dôvodov svojho odvolania, žiadajú, aby im bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania čo do trov právneho zastúpenia.

36. Žalobca v písomnom podaní na predchádzajúce vyjadrenie žalobcov zotrval na svojich písomných vyjadreniach a prednesoch. Dodal, že pokiaľ žalovaní poukazujú na prebiehajúce nespočetné spory v Českej republike spotrebiteľov poškodených postupom žalobcu, nemožno pre účely spravodlivého rozhodnutia v spore podľa jeho názoru považovať neoverené subjektívne vyjadrenia anonymného užívateľa, alebo užívateľov internetu bez znalosti objektívneho skutkového stavu v rámci internetovej diskusie a na základe takýchto vyjadrení prijímať závery o štandardných postupoch žalobcu v rámci jeho podnikateľskej činnosti, keď navyše pre spravodlivé rozhodovanie v spore je potrebné vychádzať zo skutkového stavu daného zmluvným vzťahom medzi stranami sporu. Rozhodnutia na ktoré žalobcovia odkazujú nakoniec ani nenadobudli právoplatnosť, ako to vo svojom podaní uvádzajú samotní žalovaní. Dôrazne odmieta akékoľvek nekalé konanie, nesúhlasí s názorom žalovaných, že na posudzovaný zmluvný vzťah je nevyhnutné aplikovať ustanovenie zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v súvislosti s touto otázkou žalobca argumentuje totožne ako v odvolaní). Navyše upozorňuje na to, že v prípade, ak právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. f/ a a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a/, b/, d/, e/, g/ až k/, m/ až r/ zákona o spotrebiteľských úveroch (tzv. iné úvery a pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom) bude sa táto právnická osoba považovať za iného veriteľa v zmysle § 2 pís. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch je každá osoba (fyzická alebo právnická), ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti t.j. veriteľ) alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky spotrebiteľom, za podmienok definovaných v § 2 písm. c/ zák. o spotrebiteľských úveroch (t.j. iný veriteľ) oprávnená vykonávať túto činnosť na území Slovenskej republiky len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska. Ako subjektu podnikajúcemu na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej organizačnej zložky bolo príslušným okresným úradom vydané osvedčenie o živnostenskom oprávnení k poskytovaniu úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky a majetkových hodnôt. Túto živnosť má zároveň, resp. jeho organizačná zložka zapísaná aj v predmete činnosti v Obchodnom registri SR.

37. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení že odvolanie v zákonom stanovenej lehote podali na to oprávnení účastníci sporu, proti rozhodnutiu ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupujúc podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v oboch odvolaniach napadnutých výrokoch (I., III.,). Výroku II. rozsudku odvolaním nenapadnutého sa nedotýkal.

38. Prioritne konštatuje, že súd prvej inštancie dal komplexné odpovede na všetky riešené skutkové otázky podstatné v spore, uviedol konkrétne ustanovenia právnych predpisov v zmysle ktorých pri právnom posúdení veci sa riadil (odvolací súd iba na súdom prvej inštancie aplikované právne ustanovenia aj odkazuje) náležite objasnil, ktoré individuálne súvislosti považoval za určujúce pri vylúčení aplikácie ustanovení Z.č. 129/2010 Z.z. pri právnom posúdení žalobou uplatneného nároku a podľa názoru odvolacieho súdu zistený skutkový stav okresný súd správne subsumoval a posúdil podľa právnych kritérií ustanovení Občianskeho zákonníka ako všeobecnej právnej normy poskytujúcej ochranu slabšej zmluvnej strane v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý vzťah účastníci sporu uzatvorením zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka založili.

39. Okresný súd v písomnom odôvodnení rozhodnutia komplexne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, zodpovedal ktoré námietky žalovaných 1/, 2/, prečo a z akých dôvodov neakceptoval, z uvedeného aspektu je realizované aj základné právo účastníkov na spravodlivé súdne konanie (viď napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I ÚS 117/05). Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s písomným odôvodnením rozhodnutia a iba v záujme zvýraznenia jeho vecnej správnosti a zároveň plniac svoju povinnosť aj voči odvolateľom sa vyjadruje k tým otázkam, ktoré majú zásadný skutkový a právny význam v spore.

40. Je nespornou skutočnosťou, že žalovaní uzatvorili zmluvu o dielo s právnym subjektom Ekonomické stavby, jej predmetom bola výstavba rodinného domu pre žalovaných. Je aj z vyjadrení žalovaných zrejmé, že už v dobe ich vstupu do označeného zmluvného vzťahu nemali dostatok finančných prostriedkov na jeho výstavbu, keďže ako uviedli disponovali iba pomerne nízkou finančnou hotovosťou na zaplatenie tzv. prvej zálohy. Ďalšou nespornou skutočnosťou je, že neskôr žalovaní so žalobcom uzavreli zmluvu o pôžičke, jej predmetom bolo poskytnutie účelovo viazanej pôžičky vo výške 32.000 eur, nesporne akceptujúc túto účelovú viazanosť (pôžička mala slúžiť na pokrytie zálohových platieb na realizáciu diela) a dohodu zmluvných strán previedol žalobca dojednanú sumu pôžičky na účet Ekonomických stavieb - dodávateľa diela. Žalovaní sa aj podľa dojednaní tejto zmluvy správali pokiaľ dlh pôžičky žalobcovi vo výške sumy 24.000 eur vrátili, odmietli ale zaplatiť zvyšnú časť dlhu - 8 000 eur - čo žalobca v tomto spore vymáha, žalovaní vo svojej podstate tvrdiac a spochybňujúc, že túto časť pôžičky dodávateľ stavby do výstavby ich rodinného domu nezainvestoval, následne sa tak domnievajú, že žalobca už voči nim nárok na túto sumu dlhu nemá.

41. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že v prípade zmluvy o pôžičke a v prípade zmluvy o dielo ide o dva samostatné zmluvné typy, preto aj práva a povinnosti vyplývajúce z právneho vzťahu (záväzku) ktoré uzatvorením zmluvy jej účastníci založili treba posúdiť samostatne. Inak povedané, nárok na vrátenie pôžičky je nutné vyhodnotiť z pohľadu zmluvných podmienok ktoré v zmluve o pôžičke zmluvné strany dojednali. Žiada sa tiež dodať, že v zmluve o pôžičke vystupujúci veriteľ nie je totožným právnym subjektom s dodávateľom stavby realizovanej podľa zmluvy o dielo. Ak sa žalovaní domnievajú, že časť dlhu pôžičky vo výške sumy 8 000 eur nebola do ich majetku dodávateľom diela investovaná, vnesená, - ide o spor vyplývajúci zo zmluvy o dielo medzi dodávateľom stavby a žalovanými, o nároky plynúce zo zodpovednostného vzťahu zo zmluvy o dielo. Prípadné nesplnené záväzky zo zmluvy o dielo nie je možné stotožniť a riešiť v tomto spore o vrátenie dlhu zo zmluvy o pôžičke. V každej zmluve totiž vystupoval odlišný právny subjekt, ktorý za svoje záväzky zodpovedá samostatne.

42. Prenechanie druhovo určenej veci, ktorá je predmetom zmluvy o pôžičke uzavretej v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka je dočasnou zmluvným vzťahom a povinnosť vrátiť veci rovnakého druhu. Zmluva o pôžičke má charakter reálnej (nielen konsenzuálnej) zmluvy, to znamená, že k vzniku právneho vzťahu o pôžičke je potrebné odovzdanie veci dlžníkovi. Právnym dôvodom vzniku pôžičky je odovzdanie druhovo určenej veci, napr. peňazí. Navyše súdna prax je zajedno v názore, že k odovzdaniu predmetu pôžičky môže dôjsť nielen fyzickým odovzdaním požičanej sumy, ale aj bezhotovostným prevodom na účet dlžníka. Nedá sa vylúčiť, aby sa zmluvné strany dohodli, že peniaze, ktoré už boli dlžníkovi odovzdané z iného dôvodu a ktoré je povinný vrátiť veriteľovi, budú poukazované na účet tzv. tretieho subjektu za konkrétnym dohodnutým účelom, ako tomu bolo i v tomto súdnom prípade. Vzhľadom na uvedené je možné uzavrieť, že strany sporu uzavretím posudzovanej zmluvy o pôžičke založili platný občianskoprávny vzťah /záväzok.

43. Žalovaní výrazne sa dožadujú v danom spore právneho posúdenia veci podľa režimu Z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... a poskytnutia im právnej ochrany z pohľadu práve tejto právnej normy. Takouto požiadavkou žalovaných nebolo možné súhlasiť. Aplikácia ustanovení Z.č. 129/2010 Z.z. prichádza iba v prípade poskytovania spotrebiteľských úverov, spotrebiteľských pôžičiek. Hoc žalovaní uzavretím zmluvy o pôžičke založili spotrebiteľský právny vzťah (spadajúci pod režim všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka) ale na základe tejto zmluvy im nebola poskytnutá „ spotrebiteľská pôžička „. Spotrebiteľským úverom je totiž úver (pôžička) poskytovaný na základe písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v ktorom sa dodávateľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Preukázateľne pôžičku žalovanému poskytol žalobca bez úrokov,

bez poplatkov, bez akýchkoľvek dojednaných nákladov spojených so spotrebiteľským úverom - práve táto okolnosť vylučuje právnu kvalifikáciu poskytnutej pôžičky žalovaným ako „ spotrebiteľskej „ a následne vylučuje aj aplikovateľnosť právneho režimu ust. Z.č.129/2010 Z.z. pri právnom posúdení tejto veci.

44. Nemožno súhlasiť s odvolateľmi ani v tej časti pokiaľ vytýkajú okresnému súdu neposkytnutie im relevantnej právnej ochrany ako spotrebiteľom v riešenom právnom vzťahu. Práve naopak, okresný súd žalovaným poskytol ochranu v súlade so zákonom, pretože výsledok ex offo prieskumu súdu - zmluvnej podmienky o dojednanej zmluvnej pokute ako neprijateľnej (konštatované súdom v predbežnom právnom posúdení) viedlo žalobcu k čiastočnému späťvzatiu žaloby v tejto časti (v peňažnom vyjadrení sa jednalo o nie malú ale sumu vysokú) a následne sa táto skutočnosť odrazila (v prospech žalovaných) aj v rozhodovaní okresného súdu o náhrade trov prvoinštančného konania.

45. Ani neprijateľnosť a následná neplatnosť zmluvnej podmienky o dojednaní zmluvnej pokuty nespôsobuje neplatnosť zmluvy ako celok ale iba neplatnosť tejto zmluvnej podmienky pre jej neprijateľnosť.

46 . Navyše aj za stavu, že by mala byť zmluva o pôžičke v súdenom prípade vyhodnotená ako neplatná (na takýto záver odvolací súd dôvod nevidel) aj tak by žalovaní boli povinní vrátiť veriteľovi všetko čo z takejto zmluvy dostali, teda vrátiť aj dlh pôžičky.

47. Záverom sa žiada dodať, že odvolacie dôvody vznesené odvolateľmi podľa obsahu preukazujú nespokojnosť žalovaných s realizáciou výstavby rodinného domu, tu odvolací súd vidí prioritne spornosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu, ktorý žalovaní uzavretím zmluvy o dielo s Ekonomickými stavbami založili. Táto spornosť ale nemôže byť (a ani v prejudiciálnej rovine) riešená a vyriešená v tomto spore o vrátenie dlhu pôžičky.

48. Na základe konštatovaného odvolací súd odvolaniu žalovaných v merite veci vyhovieť nemohol.

49. Žalovaní svoju požiadavku o povolenie splácať dlh v splátkach nepodložili dôkazmi na tie skutočnosti ku ktorým svoju požiadavku viazali, odvolaciemu súdu tak nepreukázali, že v ich prípade sú splnené podmienky pre takýto záver.

50. V bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania - je rozhodované v prospech žalovaných. Okresný súd do svojho rozhodovania správne aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 2 CSP premietol zásadu pomerovania úspechu/neúspechu a zodpovedajúco rozsahu čistého úspechu žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

51. V odvolacom konaní žalovaní úspešní neboli, úspešným bol žalobca. Z tohto dôvodu odvolací súd postupujúc podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc zo zásady úspechu/ neúspechu priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania žalobcovi voči žalovaným neúspešným. Dodáva, že aj o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

52. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.